YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (laajennettu toinen jaosto) 19 päivänä tammikuuta 2001 *

Asiassa T-126/00,

Confederazione generale dell'industria italiana (Confindustria),

Confederazione generale italiana del commercio, del turismo, dei servizi e delle PMI (Confcommercio),

Confartigianato,

Associazione bancaria italiana (ABI), kotipaikka Rooma (Italia),

Associazione Nazionale fra le Imprese Assicuratrici (ANIA), kotipaikka Milano, (Italia) ja

Banco di Napoli SpA, kotipaikka Napoli (Italia),

edustajinaan asianajajat A. Pappalardo ja M. Merola, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajina,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Rozet ja V. Di Bucci, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantajat vaativat, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa työllisyyden edistämiseen tähtäävistä Italian tukitoimenpiteistä 11 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 2000/128/EY (EYVL 2000, L 42, s. 1),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. W. H. Meij sekä tuomarit K. Lenaerts, A. Potocki, M. Jaeger ja J. Pirrung,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat, menettely sekä asianosaisten vaatimukset

1 Komissio teki 11.5.1999 päätöksen 2000/128/EY työllisyyden edistämiseen tähtäävistä Italian tukitoimenpiteistä (jäljempänä riidanalainen päätös). Tämä päätös annettiin tiedoksi Italian hallitukselle 4.6.1999, ja se julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 15.2.2000 (EYVL L 42, s. 1).

2 Kantajat ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 10.5.2000 jättämällään kannekirjelmällä nostaneet kanteen, jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista.

3 Erillisellä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 26.6.2000 jättämällään kirjelmällä komissio on tehnyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla oikeudenkäyntiväitteen vaatien, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4 Kantajat ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 4.9.2000 jättämällään kirjelmällä esittäneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 2 kohdan nojalla huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä. Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää oikeudenkäyntiväitteen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

5 Komissio väittää, että kanne on nostettu liian myöhään. Komissio toteaa, että 15.2.2000 julkaistun Euroopan yhteisöjen virallisen lehden jakelussa ei ole todettavissa mitään viivettä, joten kantajat eivät ole noudattaneet EY 230 artiklan viidenteen kohtaan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaan sekä 102 artiklan 1 ja 2 kohtaan samoin kuin yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen liitteessä II olevan 1 artiklan kolmanteen luetelmakohtaan perustuvaa määräaikaa jättäessään kannekirjelmän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 10.5.2000. Komissio katsoo, että näiden määräysten mukaan kannekirjelmä olisi pitänyt jättää viimeistään 9.5.2000.

6 Komissio toteaa lisäksi, että edellä mainitut määräykset ovat yksiselitteisiä, joten kantajat eivät voi vedota anteeksiannettavaan erehdykseen, eivätkä siihen, että on ollut ennalta-arvaamattomia seikkoja tai ylivoimainen este. Näin ollen kantajien kanne olisi jätettävä tutkimatta.

7 Kantajat sitä vastoin katsovat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohtaan perustuva neljäntoista päivän määräaika on asiassa alkanut kulua riidanalaisen päätöksen julkaisemista seuraavana päivänä 16.2.2000 kello 00.00 eikä 15.2.2000 keskiyöllä, kuten komissio väittää. Neljäntoista päivän määräaika on niiden mukaan päättynyt 29.2.2000 vuorokauden viimeisellä sekunnilla. EY 230 artiklan viidennessä kohdassa määrätty kahden kuukauden määräaika olisi siten alkanut kulua 1.3.2000 kello 00.00, ja se olisi päättynyt 30.4.2000 vuorokauden viimeisellä sekunnilla. Pitkiin etäisyyksiin perustuva kymmenen päivän määräaika, josta määrätään yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen liitteessä II olevassa 1 artiklan kolmannessa luetelmakohdassa niiden asianosaisten osalta, joiden vakituinen kotipaikka on Italiassa, on siten alkanut kulua 1.5.2000 kello 00.00, ja se on päättynyt 10.5.2000 vuorokauden viimeisellä sekunnilla. Kantajat katsovat tämän perusteella, että niiden kanne on nostettu määräajan kuluessa, ja että se on otettava tutkittavaksi.

8 Kantajat toteavat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdalla on haluttu taata niille kolmansille osapuolille, joille kyseistä toimenpidettä ei ole osoitettu, neljäntoista päivän määräaika, joka lasketaan kyseisen toimenpiteen julkaisemisesta virallisessa lehdessä. Tämän määräajan tarkoituksena on taata se, että tällaiset kolmannet osapuolet voivat tosiasiallisesti saada tiedon toimenpiteestä. EY:n perustamissopimuksessa määrätty kahden kuukauden määräaika alkaisi kantajien mukaan näin ollen kulua vasta välittömästi sen jälkeen kun neljästoista päivä on päättynyt siten, että oikeussääntöä "dies a quo non computatur in termino" soveltaen julkaisemispäivää ei sisällytetä tähän viimeksi mainittuun määräaikaan (ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 1 kohdan a alakohta).

9 Väitteensä tueksi kantajat viittaavat myös määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1182/71 3 artiklan 1 kohdan toiseen virkkeeseen ja 3 artiklan 2 kohdan c alakohtaan. Tässä asetuksessa säädetään, että jos päivinä, viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika lasketaan jonkin tapahtuman toteutumisesta tai toimen suorittamisesta lukien, päivää, jonka aikana tapahtuma toteutuu tai toimi suoritetaan, ei lueta kyseiseen määräaikaan, ja viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika alkaa kulua määräajan

ensimmäisen päivän alussa ja päättyy määräajan viimeisen viikon, kuukauden tai vuoden sen päivän viimeisen tunnin kuluttua umpeen, joka nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa määräajan alkamispäivää. Kantajat viittaavat myös yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1) 10 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen alakohtaan sekä yrityskeskittymien valvonnasta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4064/89 säädetyistä ilmoituksista, määräajoista ja kuulemisista 1 päivänä maaliskuuta 1998 annetun komission asetuksen (EY) N:o 447/98 (EYVL L 61, s. 1) 7 artiklan 4 kohtaan. Kantajien mukaan näitä säännöksiä on sovellettava analogisesti, jotta nyt esillä olevassa asiassa välittömästi merkitykselliset prosessuaaliset säännökset saavat johdonmukaisen tulkinnan.

10 Toissijaisesti kantajat väittävät, että siinä tapauksessa että komission näkemys hyväksyttäisiin, niiden kanne olisi kuitenkin otettava tutkittavaksi, koska erehdystä määräaikojen laskemisessa on pidettävä anteeksi annettavana ottaen huomioon ne monet seikat, jotka puhuvat sen puolesta, miten kantajat ovat laskeneet nyt puheena olevat kanteen nostamista koskevat määräajat, sekä ne epävarmuustekijät, jotka tässä asiassa koskevat näiden määräaikojen laskemista koskevien säännösten oikeaa soveltamista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 111 artiklassa määrätään, että jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi jatkamatta asian käsittelyä ratkaista asian perustellulla määräyksellä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että se on nyt esillä olevassa asiassa saanut riittävän selvityksen jutun asiakirjoista voidakseen ratkaista kanteen tutkittavaksi ottamista koskevan kysymyksen asian käsittelyä jatkamatta.

12 Esillä olevassa asiassa kysymys on kanteesta, jossa vaaditaan kumottavaksi Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 15.2.2000 julkaistu päätös, ja tältä osin on huomattava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: "Jos määräaika, jota sovelletaan

toimielinten antamia säädöksiä vastaan nostettaviin kanteisiin, alkaa kulua säädöksen julkaisemisesta, määräajan lasketaan alkavan kulua 101 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti säädöksen julkaisemista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* seuraavan neljännentoista päivän päätyttyä."

13 Saman työjärjestyksen 101 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että EY:n perustamissopimuksessa määrätyt prosessuaaliset määräajat lasketaan siten, että määräaikaan sisältyväksi ei lasketa sitä päivää, jona se tapahtuma sattuu, josta määräaika lasketaan, ja toisaalta kuukausina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, joka määräajan viimeisenä kuukautena nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa päivää, jona se tapahtuma sattui, josta määräaika on laskettava.

14 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa 152/85, Misset vastaan neuvosto, 15.1.1987 antamassaan tuomiossa (Kok. 1987, s. 223, 7 kohta), että tällaisella säännöstöllä, jossa määräaikaan sisältyväksi ei lasketa sitä päivää, jolloin toteutettiin se toimenpide, josta määräaika alkaa kulua, halutaan taata, että jokainen osapuoli saa määräajat täysimääräisesti hyödykseen. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi näin ollen, että riippumatta siitä, mihin aikaan kyseisen toimenpiteen tiedoksianto tapahtui, "määräaika alkaa kulua vasta tiedoksiantamispäivän päättyessä".

15 On katsottava, että tämä päättely pätee myös tulkittaessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohtaa, jossa määrätään kanteen nostamista koskevasta määräajasta, joka alkaa kulua kyseisen toimenpiteen julkaisemisesta. Tässä määräyksessä on tarkasti täsmennetty, että kanteen nostamista koskevan määräajan on laskettavan alkavan kulua työjärjestyksen 101 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti "säädöksen julkaisemista — — seuraavan neljännentoista päivän päätyttyä". Työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa annetaan kantajalle siten neljätoista kokonaista päivää niiden kahden kuukauden lisäksi, jotka muodostavat kanteen nostamista koskevan tavanomaisen määräajan, ja määräajan alkamispäivä siirtyy siten siihen neljänteentoista päivään, joka seuraa kyseisen toimenpiteen julkaisemista.

16 Nyt esillä olevassa asiassa kanteen nostamista koskevan kahden kuukauden määräajan, josta määrätään EY 230 artiklan viidennessä kohdassa, alkamispäivä siirtyi siten, eikä se ollut 15.2.2000 vaan 29.2.2000, mikä tarkoittaa, että kantajat saivat lisäaikaa 14 kokonaista päivää mukaan lukien 29.2.2000 keskiyöhön asti.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätään, että kuukausina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, joka määräajan viimeisenä kuukautena järjestysnumeroltaan vastaa päivää, josta määräaika on laskettava, joten kanteen nostamista koskeva määräaika umpeutui 29.4.2000 silloin, kun tämä päivä päättyi.

18 Se, että tämä päivä oli lauantai, ei merkitse määräpäivän siirtymistä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti määräajan päättymistä seuraavan työpäivän päättymiseen. Koska kaikki kantajat näet olivat Italiasta, kanteen nostamista koskevaan määräaikaan on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 2 kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen liitteessä II olevan 1 artiklan kolmannen luetelmakohdan nojalla lisättävä pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenen päivää. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa C-122/90, Emsland-Stärke vastaan komissio, 15.5.1991 antamassaan määräyksessä (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 9 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan ainoastaan, jos koko kanteen nostamista koskeva määräaika, pitkien etäisyyksien vuoksi annettava lisäaika mukaan lukien, päättyy lauantaina, sunnuntaina tai lakisääteisenä vapaapäivänä (ks. myös asia T-85/97, Horeca-Wallonie v. komissio, määräys 20.11.1997, Kok. 1997, s. II-2113, 25 ja 26 kohta). Esillä olevassa asiassa koko määräaika kanteen nostamiseen päättyi, kun otetaan huomioon pitkien etäisyyksien vuoksi annettava kymmenen päivän lisäaika, tiistaina 9.5.2000 keskiyöllä, koska tätä päivää ei mainita siinä lakisääteisten vapaapäivien luettelossa, joka on yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen liitteessä I olevassa 1 artiklassa, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen.

19 Tästä seuraa, että nyt käsiteltävänä oleva kanne, joka on nostettu 10.5.2000, on nostettu liian myöhään.

20 Siltä osin kuin kantajat vetoamalla asetusten N:o 1182/71, N:o 4064/89 ja N:o 447/98 analogiseen soveltamiseen väittävät, etteivät ne ole nostaneet kannettaan liian myöhään, riittää kun todetaan, että säännökset kanteen nostamisen määräajasta muodostavat kattavan säännöstön, jonka avulla voidaan määrittää paitsi määräajan alku, myös sen päättyminen, joten kysymys edellä mainittujen asetusten analogisesta soveltamisesta ei tule ajankohtaiseksi (ks. vastaavasti em. asia Misset v. neuvosto, tuomion 10 kohta).

21 Kantajat vetoavat vielä anteeksiannettavaan erehdykseen, ja tältä osin on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden prosessuaalisia määräaikoja koskevia säännöstöjä sovelletaan tiukasti oikeusvarmuuden vaatimuksen täyttämiseksi sekä kaikkinaisen syrjinnän tai mielivaltaisen kohtelun välttämiseksi lainkäytössä (em. asia Misset v. neuvosto, tuomion 11 kohta). Nyt esillä olevassa asiassa sovellettavan määräaikoja koskevan säännöstön tulkinta ei aiheuta erityisiä vaikeuksia, joten ei voida hyväksyä kantajien väitettä, että niiden erehtyminen olisi anteeksiannettava, mikä oikeuttaisi poikkeamaan tämän säännöstön tiukasta soveltamisesta.

22 Lopuksi on todettava, että kantajat eivät ole osoittaneet eivätkä ne ole edes väittäneet, että ne olisivat kohdanneet sellaisia ennalta-arvaamattomia seikkoja tai sellaisen ylivoimaisen esteen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi niiden johdosta poiketa kyseisestä määräajasta ottaen huomioon EY:n tuomioistuimen perussäännön 42 artiklan toinen kohta, jota sovelletaan oikeudenkäyntiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tämän perussäännön 46 artiklan nojalla.

23 Edellä esitetystä seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

24 Näin ollen ei ole enää tarpeen ratkaista väliintulohakemusta, jonka Federazione associazioni imprese distribuzione on 9.10.2000 tehnyt.

Oikeudenkäyntikulut

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajat ovat hävinneet asian, ne on vastaajan vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) **Kanne jätetään tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.**

2) **Kantajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 19 päivänä tammikuuta 2001.

H. Jung

kirjaaja

A. W. H. Meij

toisen jaoston puheenjohtaja